

Қазақстан Республикасының білім
және ғылым министірлігі

Қазақстандағы 1916 жылғы
ұлт-азаттық төңкеріс

Көтерілістің басталу себебі

**1916 жылғы 25 маусымдағы патша
үкіметінің “Түркістан мен Дала
өлкесінен 19-43 жас аралығындағы 500
мың адамды қара жұмысқа алу туралы”
жарлығының шығуы**

Ұлт –азаттық көтерілістің қозғаушы күші

1. Қазақ
жұмышылары
2. Шаруалар
3. Қолөнершілер
4. Үстем тап өкілдері

916 жылғы ұлт –азаттық қозғалыс басшылары

1. Иманов Амангелді
Үдербайұлы
2. Тоқаш Бокин
3. Кейкі батыр (Нұрмағанбет)
4. Әліби Жангелдин
5. Бекболат Әшекеев

Иманов Амангелді Үдербайұла(1873-1919)-халық батыры, қазақ халқының 1916 жылғы ұлт азаттық көтерілісінің ұйымдастырушыларының бірі, Кенесары Қасымовтың үзеңгілік серігі Иман батыр Дулатұлының немересі, Бұрынғы Торғай уезі Қайдауыл болысында туған. Ол алғашында ауыл молдасынан білім алды. Амангелді батырдың ұйымдастырушылық және қолбасшылық таланты 1916 жылы Ресей императорының маусым айындағы жарлығыны наразылық ретінде Торғай даласында бұрқ еткен ұлт –азаттық көтеріліс барысында айқын көрінді.

**Тоқаш Бокин (1890-1918)
Жетісудағы 1916 жылғы
қазақ халқының ұлт-
азаттық көтерілісін
ұйымдастырушылары
ны**

**білі .Бұрынғы Жетісу обылысының
Верный уезінде көшпелі кедей шаруа
отбасында дүниеге келген.1916 жылы
Бокин қазақ халқының ұлт- азаттық
көтерілісінің Жетісу ошағы
жетекшілерінің бірі болды.**

**Кейкі батыр (Нұрмағанбет)
(1871-1923)-1916 жылғы Торғай
көтерілісінің батыры. Орта жүз
құрамындағы Қыпшақ тайпасының
Құланқыпшақ руынан шықан. Ол Ресей
патшасының 1916 жылы маусым
жарлығы себеп болған Торғай
қазақтарының ұлт-азаттық
көтерілістеріне алғашқы күндерден-ақ**

Әліби Жангелдин (1884-1953)- мемілекет қайраткері. Торғайдағы кәсіптік училищеде, Қостанайжағы екі сыныптық орыс –қазақ училищесінде оқыған. Жангелдин Ресей патшасының 1916 жылғы маусым жарлығына қарсы Торғай қазақтарының көтерілісін қолдап, Торғай қаласын қоршауға қатысты.

Жетісу көтерілісі

•1916 жылы 20 шілде генерал Куропоткин Туркістан өлкесінің генерал-губернаторы болып тағайындалды.

Жетісу көтерілісінің жетекшілері

- 1. Бекболат Әшекеев**
- 2. Тоқаш Бокин**
- 3. Ж. Мәмбетов**
- 4. Ұ. Саурықов**
- 5. А. Қосақов**

Торғай көтерілісінің басшылары

1. Амангелді
Иманов
2. Кейкі батыр
3. Әліби
Жангелдин

Көтерілістің жеңілуінің себебі

- **Бытыраңқылығы**

- **Әскери қарудың жеткіліксіздігі**

- **Руаралақ тартыстар**

- **Жергілікті халық пен қоныстанушалар
арасындағы қайшылықтар**

- **Қазақ феодалдарының сатқындықтары**

**Назарларыңыз
ға
рахмет**